

186

Colecția **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

DIN LUCRĂRILE TRIMISE LA CONCURS:

„LEGEA CEA MARE", „PĂRUL LUI MAHOMED", „RACHETA TELEGHIDATĂ"

EDITATA DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

DIN LUCRĂRILE TRIMISE LA CONCURS:

R. NOR

LUMINA VIE

(R. P. R.)

★

Z. BOBÎR

PĂRUL LUI MAHOMED

(R. P. B.)

★

C. BACIU

LEGEA CEA MARE

(R. P. R.)

★

C. GHENEA

„RACHETA TELEGHIDATĂ"

(R. P. R.)

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul VIII — Nr. 186 — 15 august 1962

Coperta-desen: DUMITRU IONESCU
(Moment din povestirea „Legea cea mare")

RADU NOR

LUMINA VIE

(Urmare din numărul trecut)

Afară șuieră vîntul. Triunghiul e atît de aproape incît se pare că dintr-un moment într-altul va învălui stîncile. Lumina e puternică, dar nu orbește, culoarea albăstruie, cu reflexe argintii. Totuși, piscul Tșogori continuă să rămînă cufundat in beznă, împreună cu oamenii care stau de veghe.

Anosov e liniștit. Ochii lui Baxter însă aleargă de la triunghiul de lumină la cupola adăpostului și înapoi. Abia își stăpînește dorința să se repeadă la aparate ca să transmită senzaționala veste.

Lumina albastră atinge piscul. Nu se întîmplă nimic ! Doar nămeții se transformă ca prin farmec în cristal șlefuit, iar stînca devine fosforescentă.

Triunghiul a încetat să fie triunghi. Lumina s-a lățit pe sol, împrumutînd forma acestuia. Se strecoară printre crăpături, urcă pereții de piatră, aleargă peste micul platou învăluind cupola observatorului.

Cei doi au rămas țintuiți locului. Aproape că nu îndrăznesc să respire.

— Parcă ar fi o ființă vie, șoptește Serghei.

— O ființă vie ! Baxter își înfige degetele în brațul tovarășului său. Serghei, să ne adăpostim ! Repede. Glasul său sună răgușit.

Anosov nu-l aude. Urmărește fascinat jocul straniu al luminii albastre, care pipăie în grabă fiecare palmă de teren.

— Caută ceva ! Te pomenești că ne caută pe noi ! strigă Baxter și se repede spre intrarea observatorului. Mișcările lui atrag parcă lumina. O fîșie țîșnește spre el, îl urmărește, îl ajunge.

Lumina albastră i-a atins gleznele și suie repede învăluindu-i trupul. Într-o fracțiune de secundă, Baxter a devenit fosforescent. Își privește mîna, care sclipește acum într-o stranie culoare albastră.

Spaima îi închide gîtlejul. Vrea să strige, să ceară ajutor, dar nu izbutește decît să bolborosească cîteva silabe nearti-

culate. E gata să cadă, dar Serghei a alergat spre el și-l sprijină.

Și pe Anosov îl învăluie acuma lumina albastră. Cei doi seamănă cu niște făpturi venite din adîncul oceanului sau dintr-o altă lume.

Serghei are remușcări. A greșit ieșind din adăpost și poate și mai grav, chemîndu-l pe Baxter. Dacă ceea ce se petrece e manifestarea unui gen necunoscut de radiație cosmică? Dacă această lumină albastră este primejdioasă? O privire pe scintilatorul portativ îl liniștește întrucîtva. Nici urmă de radioactivitate!

Lumina albastră îi părăsește încet, regretînd parcă despărțirea. Alunecă de pe trupurile lor și se îndepărtează.

Baxter și-a revenit și-și întoarce mîinile pe o parte și pe alta.

— Ce-a fost asta, Serghei?

— Nu știu. O substanță chimică sau poate niște microorganisme.

— Microorganisme! Poate virusuri. Dar dacă aceste microorganisme sînt purtătorii unei boli cumplite? Dacă lumina albastră care te-a încîntat este arma necruțătoare a unor ființe de pe o altă planetă?

— O armă necruțătoare? De ce, Baxter, să fie o armă și nu o solie de pace? De ce contactul între noi, pămîntenii, și ființele raționale de pe un alt corp ceresc trebuie să fie neapărat de natură violentă?

Gordon Baxter nu-l aude.

— Din pricina ta, Anosov, toate din pricina ta. Dacă nu erai tu, rămîneam în observator. Și lumea știa acum că o amenință o primejdie. Orice s-ar întîmpla, o voi anunța.

Se pregătește să coboare scările, dar Serghei îl cheamă înapoi.

— Gordon, uite-te... acolo, pe platou!

Vrînd-nevrînd, Baxter întoarce capul. Lumina albastră s-a concentrat pe micul platou de piatră din vecinătatea observatorului. Se petrece ceva straniu. În pătura fosforescentă se iscă valuri, apar fuioare și dîre. Masa aceasta de lumină se frămîntă, se subțiază într-un loc și se îngroașă într-altul, se destramă lăsînd goluri, ca apoi să se aglomereze, formînd sfere de diferite mărimi. Sferele albastre, fosforescente, încep un dans lent, un fel de rotire, care-ți sugerează...

— Un sistem stelar! exclamă Anosov. Macheta unui sistem stelar! Și sfera asta care licărește mai viu decît celelalte e steaua Gemma!

Baxter face cîțiva pași ca să vadă mai bine.

— Ai... ai dreptate, Serghei! De necrezut! Vezi, în jurul stelei se rotesc niște sfere mai mici... planetele. Una dintre planete... Serghei... refuz să-mi cred ochilor...

Pe suprafața globulețului încep să apară contururile unei hărți. Se văd apele, mult mai întinse decît uscatul. Doar cîteva petice răsar ca niște insulițe în regiunile celor doi poli.

— Contururile s-au stins, exclamă Serghei. Dar acuma...

Sfera de lumină începe să pîlpîie ca un semnal. Ai impresia că vrea să atragă atenția privitorilor. Apoi apare din nou harta. Totul se repetă de cîteva ori.

Baxter și Anosov au ajuns pînă la marginea platoului, unde se desfășoară fascinantul joc al luminii albastre.

— Pun rămășag pe ultimul meu cent că acest spectacol e dat în cinstea noastră, exclamă Baxter. Lumina asta parcă vrea să ne sugereze locul de la care provine.

— Așa e! Sînt aproape sigur! Glasul lui Serghei tremură ușor de emoție. Lumina albastră ne cheamă. Auzi, Gordon, ne cheamă! Ceea ce vedem noi nu poate fi decît un mesaj. Un mesaj transmis de locuitorii unei planete din sistemul solar al Gemmei.

Anosov scoate un minuscul instrument și îl cufundă în masa de lumină. Imediat se aude un țîrîit.

— Protoplasmă! Așa cum am bănuit. Această lumină e vie, trăiește!

— Baxter îl privește cu ochi mari.

— Ai bănuit, Serghei? Înseamnă că ai găsit o explicație pentru tot ce se petrece aici?

— O explicație e prea mult spus. O simplă ipoteză și ea îndeajuns de hazardată.

— Adică?

— Ascultă, Gordon! Să presupunem că ființele raționale de pe planeta din sistemul Gemmei și-au propus să exploreze spațiul în căutarea unor forme superioare de viață. Să mai presupunem că pe planeta lor trăiesc microorganisme capabile să absoarbă energie direct din lumină, să folosească această energie pentru a străbate distanțe uriașe și pentru a executa un program, ca cel al unei mașini cibernetice.

— Asta sună a dresură!

— N-ai decît să-i spui dresură. Eu l-aș numi... sistem biologic cu sarcini diferențiate. Fiecare microorganism sau fiecare grup de microorganisme exercită, la o anumită excitație, o anumită funcțiune. În cazul nostru, excitația a fost găsirea vieții. Lumina vie a fost trimisă în spațiul cosmic ca să descopere viața. În drum a întîlnit planeta noastră, a descoperit

punctul cel mai înalt pe care se găsea în momentul acela viață cu o organizare superioară, adică vîrful Tșogori. Ne-a găsit pe noi, Baxter, și, potrivit programului, prezența noastră a declanșat sistemul de semnalizare. Bănuiesc că acum se va retrage.

Într-adevăr, sferele de lumină încep să se destrame, să se lungească, să se contopească din nou într-o masă albăstruie mult mai puțin luminoasă decît la început.

— A pierdut energie, remarcă gînditor Anosov. Dar se va reface pe drum. Fiecare astru cu lumină proprie, Soarele nostru sau alte stele o vor hrăni cu radiații. S-ar putea ca reîntoarsă pe planeta ei, Lumina vie să îndeplinească ultimul punct din program: formarea unei machete a sistemului nostru planetar, a sistemului unde a găsit forme superioare de viață.

Lumina vie începe să se desprindă încet, încet de pe sol și flutură ca o imensă perdea deasupra piscului.

— Parcă și-ar lua rămas bun, murmură Serghei.

Baxter, uluit, face încercări să se dezmeticească. Cînd reușește, întrebă, de data aceasta fără prea multă convingere:

— Dacă această lumină a fost trimisă ca să pregătească o invazie? Gîndește-te, Serghei, poate că ființele de pe planeta Gemmei au de gînd...

— Baxter, Baxter. Anosov rîde, dar rîsul său sună trist. Așa ceva nu este cu putință! Ființe atît de evoluate, capabile să trimită în spațiu un... sistem biologic cu program, ca să dea de urma vieții, nu pot avea gînduri de cuceritori. Un grad înalt de civilizație exclude violența! Ei, dar ție îți este încă greu să pricepi aceste lucruri.

Acum, Gordon, du-te și transmite: „Pe Tșogori a fost recepționat mesajul unor ființe raționale de pe o altă planetă. E un mesaj de frăție, un mesaj de pace". Du-te, prietene, și transmite. Atît și nimic mai mult. Eu mai rămîn.

Fericit, Baxter coboară în fugă scările spre observator.

Serghei Anosov rămîne singur pe cea mai înaltă creastă a platoului. Stă neclintit, cu mîinile în buzunarele șubei, cu capul dat pe spate. Undeva, departe, cerul începe să-și schimbe culoarea. Se apropie dimineața. Triunghiul se îndepărtează iute înspre punctul de unde izvorăște lumina. Abia se mai zărește pe întinderea bolții, pe care stelele încep să pălească.

Serghei ridică mîna deasupra capului. Parcă ar saluta Lumina vie, care se contopește pe nesimțite cu cea a Soarelui.

Z. BOBÎR

PĂRUL LUI MAHOMED

(Republica Populară Bulgaria)

Nimeni nu poate aduce timpul înapoi și să trăiască într-o perioadă premergătoare nașterii sale. Ce a fost nu se mai întoarce!

Și totuși eu am văzut o epocă uitată, am trăit pe Pămîntul de acum sute de mii de ani.

Am văzut totul cu „ochii mei", deși erau ochii unui alt om, necunoscut.

Un om? Poate fi oare numit om?

★

Într-o zi mă vizită fostul meu coleg, Strașmir Lozev. Cîndva, la liceu, fusesem prieteni buni, viața însă ne-a despărțit; mai tîrziu ne-am întîlnit pe stradă și am hotărît să ne vedem neapărat și să ne amintim de „acele vremuri".

După cîteva tradiționale glume prietenești, el scoase din buzunar un flacon mic și-l puse pe masă în fața mea.

— Vreau să-ți cunosc părerea. Uite-te bine și spune-mi din ce e făcut și la ce poate servi.

M-am uitat întîi la prietenul meu, apoi la obiect. Era un mic cilindru transparent și neted. În interior, aproape pe toată lungimea, se afla o baghetă subțire și alburie. Flaconul mi s-a părut foarte greu pentru dimensiunile sale. L-am răsucit în mînă și am întrebat:

— De unde-l ai?

— Stai puțin, nu te grăbi. Lozev luă flaconul, îl desfăcu și-mi întinse bagheta. Privește! Asta-i partea cea mai importantă.

Pe bagheta subțire era răsucit un fir alb. I-am căutat capătul și am început să-l desfășor.

Lozev aprinse un chibrit, aduse capătul firului lîngă flacără, îl ținu așa cîteva minute, apoi mi-l înapoie. L-am pipăit: era rece, nici măcar nu-și întunecase culoarea.

Lozev m-a rugat să-i dau o foarfecă și-mi propuse să tai o bucată din fir. Degeaba însă am încercat. Firul cel alb se răsucea și aluneca. Mi-am încordat toate forțele, dar n-am reușit altceva decît să-mi strivesc puțin degetele.

— Ei, ce zici? făcu prietenul meu.

— Seamănă cu un simplu fir de mătase și totuși are însușiri stranii, răspunsei eu. Cilindrul și bagheta parcă ar fi de

sticlă, dar sînt foarte grele. Cît privește firul... nu-mi dau seama de loc din ce material este făcut. Poate că... este o masă plastică necunoscută, cu proprietăți neobișnuite...

— Nu, răspunse categoric Lozev, nu este o masă plastică.

— Atunci nu știu, spune tu.

— Bine, îți spun. Este un fir de păr din barba lui Mahomed.

— Cum păr? Care Mahomed?

Lozev îmi povesti apoi o întîmplare ciudată. Unchiul său, căpitanul Proinov, care comandase o campanie în timpul războiului balcanic, luase acest fir de păr dintr-o moschee din micul orășel Keșan. Asta s-a petrecut în toamna anului 1912. Firul de păr era considerat drept ceva sfînt. El avea proprietăți miraculoase: creștea singur, se înfășura în jurul baghetei și conținea, zice-se, mai multă înțelepciune decît toți înțelepții lumii. Căpitanul n-a păstrat la el această captură, gîndindu-se la cîte se pot întîmpla în timp de război. De aceea, el a trimis flaconul cu firul de păr surorii sale, mama prietenului meu. Nu mult după aceea Proinov a murit în luptă. Sora lui n-a arătat nimănui flaconul, de parcă s-ar fi temut de el, astfel încît prietenul meu l-a căpătat abia după ce i-a murit mama.

Lozev tăcu și, atent, începu să înfășoare din nou pe baghetă „firul de păr".

— Sper, spusei, că nu-i nevoie să-ți demonstrez că ăsta nu poate fi un fir de păr.

— Asta e povestea lui. Ascultă-mă acum de ce-am venit la tine. Vreau să iei tu acest obiect bizar. Nu, nu e o superstiție. Te rog să-l studiezi în laborator.

De fapt și eu voiam să-l rog același lucru: doream să înțeleg ce este acest fir misterios. Colegilor mei de la Institutul de chimie tehnologică (unde lucram ca asistent la catedra de electrochimie) nu le-am spus însă nimic; înțelegeam că, de cum aș declara că „cercetez în laborator firul de păr din barba lui Mahomed", n-aș provoca altceva decît zîmbete ironice.

Am vrut întîi să tai o bucățică din enigmaticul fir. Insucces total. Am încercat cu foarfeca, am trecut la topor și am terminat cu un aparat uriaș pentru încercarea materialelor la întindere. Firul, cu o grosime aproximativă de 0,07 mm (este grosimea aproximativă a firului de păr omenesc), a rezistat la o sarcină de cinci tone. Nu s-a rupt, ci a scăpat din strînsoare. L-am supus la cele mai variate cercetări. Firul nu se rupea, nu era atacat de nici un reactiv chimic, nu se topea în flacără, era rău conducător electric, nu se magnetiza. Într-un cuvînt, aveam în mînă un obiect făcut dintr-un material necunoscut științei. Ce era?

După cum era de așteptat, comunicarea pe care am făcut-o conducerii institutului în această problemă a fost primită cu neîncredere. Am insistat ca experiențele mele să fie repetate. Nici de astă dată n-am obținut vreun rezultat. Toate s-ar fi terminat în stadiul acesta dacă nu mi s-ar fi ivit prilejul să

plec în Uniunea Sovietică. M-am hotărît să cer sfatul colegilor mei sovietici în descifrarea acestei taine.

Am ajuns la Moscova și am dus flaconul cu firul de păr la un laborator, povestind tot ce știam. După două săptămîni am fost chemat de directorul institutului, un savant cu renume mondial, dorea să stea de vorbă cu mine.

— Am reușit să stabilim că cilindrul, bagheta și firul sînt confecționate din același material: din silex supracompactat, supus probabil la o presiune de cîteva milioane de atmosfere. S-a modificat nu numai rețeaua de cristale, dar s-au micșorat și orbitele electronilor.

Un alt savant care se afla în încăpere adăugă:

— Începutul istoriei acestui fir se pierde în vremuri îndepărtate și e probabil că noi nu-l vom găsi niciodată. De altfel, nu asta e important.

— Principalul este, continuă directorul, că toate aceste calități excepționale ale descoperirii dumneavoastră indică categoric o origine nepămînteană.

— Vreți să spuneți că..., șoptii eu emoționat.

— Da, noi considerăm că cilindrul cu fir a fost adus, nu se știe cînd, de niște ființe raționale, locuitori ai altor lumi stelare, care ne-au vizitat planeta. (Academicianul pronunță această frază dintr-o răsuflare, de parcă ideea exprimată îl emoționa și pe el). Altă explicație nu poate fi, deoarece o asemenea substanță nu putea fi produsă în trecut pe Pămînt. Nici știința modernă n-o poate obține și, bineînțeles, ne punem întrebarea: care era scopul acestui obiect?

— Poate că e scris pe el? îndrăznii eu.

— Asta e cea mai logică presupunere. Într-adevăr, am verificat și am stabilit că pe fir este scris ceva; înregistrarea însă nu este făcută nici mecanic, nici fotochimic, nici electric sau magnetic. Firul este alcătuit din trei straturi. Sub învelișul exterior de silex se află un strat subțire, bun conducător, iar în interior, un miez termoplastic. Pe acest miez sînt imprimate, printr-o metodă termoelectrică, impulsuri alternative cu o frecvență foarte înaltă. Pe fiecare milimetru există circa șapte milioane de semnale.

— Au trecut cinci zile de cînd tovarășii noștri de la Institutul de cibernetică tehnică se ocupă de acest fir. Am cerut ajutorul lingviștilor, al psihologilor, al fiziologilor. Am încercat să descifrăm semnalele ca pe un alfabet, ca pe o vorbire. Am căutat constante fizice din tabela lui Mendeleev. Am încercat să găsim mărimi matematice generale pentru întregul Cosmos. N-am găsit însă nimic. Consiliul științific al institutului a ajuns aseară la concluzia unanimă că nu putem descifra înregistrarea.

— Poate... că semnalele nu au un sens logic? propusei eu nesigur.

— Nu, protestă categoric savantul. Ele trebuie să aibă un sens, doar că sînt mai complicate decît un text scris sau pronunțat. După forma curbelor de pe ecranul oscilografului mi se pare că

văd înregistrarea unor gînduri de ordin superior. Nu sîntem însă în stare să le descifrăm.

— Am citit procesul-verbal al consiliului dumneavoastră, spuse gînditor academicianul. Cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît mi se pare că ne înşelăm în însuşi modul de a pune problema. Noi căutăm să aflăm ce este înregistrat, şi nu de ce s-a înregistrat.

— Ce vreţi să spuneţi? făcui nedumerit.

— Mă întreb care a fost scopul acestei înregistrări. Închipuiţi-vă că noi am vizita o planetă dintr-un sistem stelar îndepărtat. Acolo nu sînt încă fiinţe raţionale cu care să putem comunica. Vreţi să lăsaţi un mesaj acelora care vor veni mai tîrziu şi care îl vor putea citi. Cum aţi proceda?

— Eu aş căuta o cale de transmitere a gîndurilor mele care să fie înţeleasă de orice fiinţă raţională şi aş avea grijă ca acest mesaj să se conserve cît mai îndelungat.

— Exact! exclamă academicianul. Asta este cea de-a doua condiţie. Izolaţia de silex poate păstra înregistrarea milioane de ani. Asta ne dovedeşte că mesajul este adresat unor „cititori" care vor veni cu mult mai tîrziu. Să examinăm mai întîi cum este realizată prima condiţie. Ce înseamnă o „metodă de transmitere a gîndurilor"? Cred că sînteţi de acord că nici vorbirea şi nici scrierea nu sînt bune pentru aceste scopuri: sînt extrem de convenţionale şi nu trebuie luate în considerare.

— Poate că e un film? propusei eu.

— Da. Asta e mai verosimil. Din păcate însă nu e film. Mai exact, nu este o înregistrare de imagini luminoase. Poate că pe acest fir sînt scrise nişte impresii universale, dar într-un alt mod.

— Şi pe care noi deocamdată nu-l înţelegem, continuă cel de-al doilea savant.

— Înseamnă că am descoperit „firul de păr al lui Mahomed" prea devreme, zîmbi academicianul. Cercetările trebuie totuşi continuate. Noi am găsit impulsurile de pe fir, dar cu aceasta sarcina noastră n-a luat sfîrşit.

— La ce vă referiţi?

— La Institutul de neurocibernetică din Leningrad. Sper că acolo se va putea găsi o metodă de descifrare a semnalelor. Nu este exclus ca oaspeţii misterioşi să ne fi lăsat înregistratorul activităţii lor cerebrale.

— Cum?! exclamai eu. Admiteţi că firul conţine un mesaj direct al activităţii cerebrale a fiinţelor acelora?

— Ce vi se pare surprinzător? Trebuie să fiţi de acord că fixarea biocurenţilor este nu numai cea mai completă şi directă, dar şi cea mai universală metodă de transmitere a informaţiilor.

Cînd am ajuns la Institutul de neurocibernetică, lucrările erau deja înaintate. Cercetările arătau că sînt înregistrate unde ale creierului. Pentru a citi mesajul, trebuiau făcute transformări la unele aparate şi dispozitive.

Problema consta în următoarele: înregistrarea termoelectronică, sub forma impulsurilor electromagnetice, era amplificată şi

transformată în raze omega. Generatorul omega trebuia montat pe capul unui om, şi, dacă toate presupunerile erau corecte, acest om ar fi „retrăit" ceea ce transmiteau semnalele. Mi s-a propus ca experienţa să se facă asupra mea şi am fost de acord.

M-am aşezat într-un fotoliu, de care m-au legat în aşa fel incit nu mă puteam mişca, şi mi-au pus pe cap casca emiţătorului omega.

Citeva minute s-au scurs într-o aşteptare încordată. Nu simţeam nimic. Poate că totul nu era altceva decît o greşeală? Deodată am fost orbit de un fulger strălucitor.

— Aţi văzut ceva? m-a întrebat o voce.

— O lumină strălucitoare, răspunsei. Dar s-a stins. Altceva nu văd nimic.

— Şi acum? întrebă aceeaşi voce. Vorbiţi, spuneţi-ne toate senzaţiile, toate simţămintele şi gîndurile.

Deodată am văzut o ulicioară cu căsuţe... era orăşelul meu natal. Spre mine venea acelaşi Straşimir Lozev, care-mi adusese „părul lui Mahomed", de data asta însă era un băieţel, elev de liceu. L-am văzut cu ochii mei, am văzut vechiul pavaj iluminat de soare, şi în acelaşi timp îmi dădeam seama că este doar o halucinaţie.

— Ce înseamnă această amintire din copilăria mea? Este oare şi ea înscrisă pe fir?

— Nu, acum reglăm aparatul, răspunse vocea.

Cercetările au durat o oră întreagă. Am simţit multe senzaţii: am auzit voci, muzică, larma străzii, am văzut tablouri uitate de mult; am simţit frig şi zăpuşeală; eram atît de convins că urcam o scară, încît a trebuit să mă uit la picioarele mele pentru ca să văd că stau nemişcat.

A doua parte a experienţelor a început prin aceea că m-au înţepat în mînă cu un ac. Totuşi nu se apropiase nimeni de mine: era înregistrarea senzaţiei unuia dintre salariaţii institutului. Apoi directorul institutului spuse, nu ştiu de ce: „Plasma este o substanţă într-o stare puternic ionizată".

— Nu simţiţi nimic? mă întrebă operatorul-şef.

— Am auzit numai că Nikolai Kirilovici a spus: „Plasma este o substanţă într-o stare puternic ionizată"..., dar ce legătură are asta cu experienţa?

— Are, are! exclamă vesel directorul. Dumneata crezi că eu am spus fraza asta acum, ea însă a fost înregistrată ieri. Înregistrarea gîndurilor care vă vor fi transmise acum le-am expus tovarăşului Konovalov.

Adevărata experienţă a avut loc după trei zile. Totul a început „ca de obicei": doctori, fotoliul, casca. Ecranele erau luminate, acele aparatelor oscilau, beculeţele de control se aprindeau şi se stingeau. Iar eu aşteptam...

Aici însă trebuie să-mi întrerup povestirea, ca s-o înlocuiesc cu un extras dintr-un proces-verbal oficial:

„Subiectul se simte bine, este liniştit. La ora 9 şi 21 de minute este conectat la generatorul omega, în punctul notat cu lambda

0763. Toate indicațiile tehnice corespund celor standard descrise în schema G.

Subiectul tace, nu răspunde la întrebări. Pulsul se accelerează încet, iar în minutul șase atinge valoarea maximă de 98 de bătăi. Presiunea arterială e ușor scăzută, respirația accelerată... Temperatura corpului oscilează în jurul celei normale cu 0,1 grade pe minut. Tonusul muscular mult crescut. Pupilele nu reacționează la lumină. Sensibilitatea pielii mult scăzută. La sfîrșitul experienței subiectul nu mai reacționează nici la înțepături. După 8 minute și 18 secunde, cînd receptorul a ajuns în punctul de pe înregistrare notat cu fi 0,209, experiența s-a întrerupt.

Starea cataleptică a durat trei minute după deconectarea generatorului. Subiectul se mișcă, deschide ochii, cască de cîteva ori zgomotos, privește împrejur cu o privire rătăcită și întreabă pe bulgărește: «Unde mă aflu? Cine sînteți dumneavoastră?» Abia după cîteva minute își revine complet și vorbește rusește".

Cînd m-am trezit, în jurul meu erau aproape toți participanții la experiență. Mi s-a propus să mă duc să mă odihnesc; citeam însă pe fețele tuturora un mare interes, așa încît am început să povestesc imediat cele trăite de mine sub influența razelor omega.

Imaginile au început cu fulgere orbitoare, de parcă m-aș fi aflat în niște nori de furtună. Fulgerele erau de culoare roz, verde... de toate culorile curcubeului. Apoi totul s-a potolit.

Zburam peste o imensă cîmpie înzăpezită. Cerul era acoperit cu nori cenușii, grei. În jurul meu domnea o liniște stranie, mormîntală, de parcă urechile mi-ar fi fost complet astupate. Nu simțeam nimic, nici frig, nici chiar propriul meu corp.

O turmă de animale păroase, patrupede aleargă după un ren uriaș. Eu însă zbor mai departe, nu mă impresionează drama sîngeroasă care în curînd se va desfășura jos. Mai repede, mai sus, către munții albăștrui!

Caut ceva, pe cineva!

În fața ochilor mei, ca într-un vis încîntător, apare o altă lume, frumoasă ca în povești. Sub lumina amestecată a doi sori, unul albastru orbitor, altul vișiniu întunecat, strălucesc monumentale clădiri metalice. În aerul cald zboară mii de obiecte ovale, strălucitoare. Acolo este o viață minunată, rațională. Acolo sînt cei apropiați mie, cei pe care eu i-am părăsit. Aci, însă, aci sînt singur!

Zbor..., zbor..., zbor...

Sînt în munți. Deodată îmi încetinesc zborul. E aci, undeva pe aproape. Nu „îl" văd, însă un simț necunoscut îmi spune că este aici, sub mine.

Zbor foarte încet, jos, aproape ating vîrfurile înzăpezite ale pomilor. Da, uite-l!

Pe pămîntul alunecos, înzăpezit, aleargă o ființă păroasă, bipedă. Ea își încordează toate forțele pentru ca să scape de urmăritorul ei, un urs uriaș, păros, ursul peșterilor. Dar for-

țele îl părăsesc. Încă cîțiva pași și ghearele îngrozitoare ale fiarei i se vor înfige în spate.

Mă uit și ceva se cutremură în mine. Acest biped, urît, îmi este drag. Nu seamănă de loc cu mine, nici ca rațiune, nici ca înfățișare. Și totuși îl simt aproape. Pe această planetă rece, neprimitoare, el este cel care are ceva comun cu mine.

Eu pot să transform fiara în cenușă. Abia m-am gîndit, că ursul a și înțepenit, ca trăsnit, apoi a căzut. N-a murit, nu e decît paralizat. Bipedul însă continuă să alerge fugărit de groază, fără măcar să se întoarcă.

Ursul nu mă mai interesează. Urmăresc ființa asemănătoare omului. Aleargă mai departe în pădure, mai sus, în munți. Se poticnește, cade, se ridică și iar aleargă.

Bipedul mă duce la o peșteră. La intrare arde un mare foc. În jurul focului se află vreo zece făpturi umane, înfășurate în blănuri grosolane. În adîncul peșterii se adăpostesc femeile și copiii.

O dată cu apariția fugarului, bărbații sar în picioare. Buzele lor se mișcă repede. N-aud nici un sunet, dar nici n-am nevoie. Recepționez sentimentele lor: frica în fața apariției neașteptate a unuia din același trib, mînia, tulburarea, curiozitatea stîrnită de descrierea salvării lui misterioase.

Agitația se potolește curînd. Fugarul se pierde în mulțimea confraților săi păroși. Toți tremură de frig.

Mă uit mult timp cum intră și ies din peșteră, cum se împing, cum își încruntă frunțile lor înguste, cum urlă unul la celălalt. Simt milă și durere amară. Îmi pare rău de aceste ființe primitive: sînt atît de neajutorate... Îmi pare rău și de mine. Mă simt cuprins de un sentiment de singurătate de parcă aș fi condamnat. Deodată, sub acțiunea unui impuls de neînțeles, mă hotărăsc să mă arăt lor.

În jurul meu se formează o sferă strălucitoare, cu o mulțime de tentacule metalice, conduse de la un tablou de comandă cu nenumărate aparate minuscule. În momentul în care ființele mă văd atît de aproape, înlemnesc de uimire, apoi fug și se ascund în adîncurile peșterii. Rămîne unul singur, mic de tot, imobil și neajutorat. Mă apropii. Tentaculele îl apucă instantaneu și îl ridică în sus, la mine.

E la fel cu ceilalți, însă mult mai mic.

Printre aceste biete creaturi va trebui oare să-mi caut aliații? Printre ele va trebui să-mi petrec viața? Nu!

Înțeleg, aproape văd cum din aceste ființe primitive se dezvoltă oameni raționali, cum acumulează cunoștințe și înțelepciune, cum cuceresc natura. Întîi pe planeta lor, apoi pe celelalte corpuri cerești, învecinate. Va veni vremea, deși mai e foarte mult pînă atunci, cînd urmași îndepărtați ai acestor semianimale păroase vor trimite nave cosmice spre stele, spre planeta mea...

Eu însă nu pot să aștept dezvoltarea lor infinit de înceată. Sînt singur printre acești bipezi primitivi.

În momentul acela simt că sînt atacat. Spre mine zboară o ploaie de pietre grele. Tentaculele se agită; fără nici o dificultate, prind pietrele aruncate în mine și le lasă încet pe pămînt. Aș putea nimici pe cei care m-au atacat printr-un singur gînd, nu vreau însă să le fac nici un rău. Las copilul jos și plec mai departe.

Zbor cu o viteză amețitoare deasupra pădurilor nemărginite, alerg după un vis irealizabil. Apoi totul se cufundă în fulgere multicolore, într-o mare de lumini strălucitoare...

Așa se termină cele văzute de mine. Curînd, caracterul semnalelor se schimbă brusc, și comisia hotărî să nu le repete, cu toate insistențele mele. Se temeau că străinului i se întîmplase o nenorocire și că schimbarea semnalelor era înregistrarea morții lui. Nimeni nu putea să prevadă dacă agonia necunoscutului n-ar fi provocat organismului meu grave traumatisme.

Ce însemnau cele trăite de mine sub influența razelor omega?

De ce era singur acel necunoscut? Fusese singur și pe astronavă? E posibil să-l fi părăsit tovarășii săi? Am simțit chinul singurătății lui, dorința de a se întoarce în patrie, speranțele deșarte în ajutorul strămoșilor noștri sălbatici, de la care nu primise altceva decît o ploaie de pietre.

Deși am trăit sentimentele și gîndurile lui doar cîteva minute, acest om din stele, care a murit cu sute de mii de ani în urmă pe planeta noastră, îmi devenise drag și apropiat.

Unde sînteți voi, confrați ai celui care a pierit? Sub care stea dublă trăiți, creați și visați? De ce nu veniți din nou pe Pămînt? Omenirea nu vă va mai întîmpina cu pietre. Sau vă temeți că vă va primi cu bombe atomice?

Sau vă și aflați printre noi și vă ascundeți, invizibili, considerîndu-ne insuficient de copți pentru o întîlnire cu ființe raționale din alte lumi stelare?

Asta este oare taina voastră, taină ascunsă în „firul de păr din barba lui Mahomed", mai înțelept decît mii de înțelepți?

În romînește de RADU TUDOR

CAMIL BACIU

LEGEA CEA MARE

La marginea Galaxiei Albastre, acolo unde navele păreau că se afundă într-un imens ocean de azur, în cel mai mic dintre sistemele solare, se rotea planeta Myosotis. Diametrul ei nu trecea de a mia parte dintr-o secundă lumină și, așa cum aluneca lin prin razele albăstrii ale Soarelui ei, părea o planetă artificială, una dintre cele trei milioane de planete colorate ce împodobeau universul locuit, asemenea străvechilor globuri japoneze.

De jur împrejur sistemul ei solar era vegheat de mari cîmpuri magnetice turbionare, de nestrăbătut pentru undele radio, și în spatele acestei mantii de liniște își căutau refugiul cei îmbătrîniți înainte de vreme și care, închiși în crisalidele lor străvezii, așteptau să renască. Legănîndu-se în capsulele lor de aer, ei dormeau somnul acela adînc dătător de viață pe care oamenii îl învățaseră în ultimii două mii de ani. Dormeau, astfel, culcați unul lîngă altul, un bărbat și o femeie, îmbrăcați în costume argintii și ținîndu-se de mînă. Dormea un bătrîn scăldat în lumina strălucitoare a descărcărilor de regenerat țesuturile, înconjurat de țevi transparente și jerbe de scîntei. Părea că doarme pînă și ființa aceea originară din lumea planetelor de sodiu și care semăna grozav cu un ou alungit.

Cu toții dormeau, așteptînd să renască, rotindu-se încet în jurul planetei Myosotis, în afara unui tînăr uscățiv, care-i privea fără să-i vadă. „Poate că ar fi fost mai bine să călătoresc acum prin Galaxia de Rubin — își spunea —, pentru a revedea lumile acelea scăpărind în roșu și viețuitoarele lor oribile, de plasmă... Sau, poate, m-aș fi lăsat purtat de undele mai iuți decît lumina din Galaxia Timpului, simțin-

du-le cum pulsează o dată cu cimpurile navei... Sau, cine ştie, poate că ar fi trebuit să mă smulg din această tăcere îngheţată, plecînd într-o misiune îndepărtată, în explorarea lumilor necunoscute...

Dar nu... Nu voia să călătorească prin Galaxia de Rubin, nici prin Galaxia Timpului. Nu dorea să revadă nici unul dintre locurile pe care le cunoştea. Şi nu dorea să vadă nici locurile pe care nu le cunoştea şi a căror imagine îl făcea să vibreze, cu ani în urmă, de emoţia marilor călătorii.

Dar poate că ar fi vrut să se joace? Avea la îndemînă muzica, dansurile şi poveştile în imagini ale tuturor secolelor. Pentru a le asculta şi pentru a le vedea nu trebuia să facă nici o mişcare, nici măcar să vorbească. Multiplicate, selectate, undele emise de creierul său erau de ajuns de puternice ca să comande automatului de bord melodii şi imagini spaţiale. Dar el nu dorea să se joace.

Îşi dădea seama că e bolnav şi n-avea putere să lupte cu boala. O presimţise încă de atunci cînd, lăsîndu-se pradă chinuitoarei sete de a călători, de a întrece viteza luminii şi apoi vitezele supergalactice, întîrziase prea mult în lumea planetelor de sodiu. Îl avertizaseră prin radio de primejdia beatitudinii reci pe care o dădeau radiaţiile acelea bizare, necunoscute, şi pentru că nu mai asculta trimiseseră nave care să-l aducă înapoi. Dar el îşi continuase călătoria, singur, afundîndu-se din ce în ce mai mult în sistemele necercetate şi, pe neaşteptate, beţia ameţitoare a spaţiilor îl părăsi, făcînd loc celei mai jalnice dintre boli: boala lipsei de dorinţe. Şi atunci, fixîndu-şi ca obiectiv Galaxia Albastră, fugise să se ascundă în spaţiile de azur ale planetei Myosotis.

Pentru a nu se mai gîndi, privi în jur la cei cîţiva oameni născuţi în colţuri atît de diferite ale universului. Unii îşi conectaseră căştile de vise, alţii se cufundau în somnul ce preceda călătoriile îndepărtate. Îi ocoli uşor şi-şi aşeză nava pe suprafaţa poroasă şi aspră a planetei. Învelindu-se în capsula de protecţie, porni să se preumble alene, pentru a-şi dezmorţi muşchii, cînd deodată zări sera.

Era aceeaşi mică grădină închisă sub o boltă transparentă de alamandin şi care exista pe toate planetele vizitate de oameni, potrivit legii marelui centru coordonator. El însuşi transportase astfel de sere în Galaxia de Rubin şi în

misterioasele planete de sodiu, bucurîndu-se nespus la vederea corolelor ce prindeau să se deschidă sub cerul altor lumi. Şi acum, după trecerea atîtor ani de peregrinări singuratice, simţi cum tresare la vederea florilor, simbolul expansiunii vieţii în univers.

Descoperise sera în mijlocul unui platou — cîţiva crini, o orhidee şi flori de nu-mă-uita, ce dăduseră planetei G10[8] numele de Myosotis. Şi alături de corolele multicolore, un pomişor. Crini, orhidee, myosotis — după calendarul universului locuit, asta însemna anul 4700 —, căci fiecare combinaţie de flori definea secolul în care fuseseră plantate. Dar pomişorul nu era consemnat nicăieri. Stingher şi de prisos, cu tulpina sa subţiratică şi frunzele rotunde, pomişorul nu se abătea oare ca şi dînsul de la regula marelui centru coordonator, în acest colţ al Galaxiei Albastre?

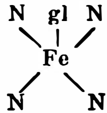
Se aplecă să cerceteze trunchiul puţintel şi neajutorat, dar în clipa aceea o lumină orbitoare îl învălui şi un val de aer fierbinte îi astupă gura şi urechile. Cînd îşi reveni înţelese că una dintre nave explodase, căci de jur împrejurul său fumegau sfărîmături înnegrite. Îşi întoarse privirile spre mica seră, dar aceasta dispăruse şi numai pomişorul mai trăia, îngropat pe jumătate.

Lăsîndu-se în genunchi, tînărul acoperi planta cu capsula lui protectoare şi o luă la fugă. Ajunse la navă şi, pătrunzînd în cabină, stropi pomişorul cu apa sa de băut. Dar crengile subţiri, aproape retezate cădeau neputincioase şi frunzele prindeau să se ofilească. Viaţa se scurgea pe nesimţite de sub coaja cafenie, de-a lungul nervurilor fine.

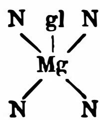
Nu, asta nu era îngăduit! Nu putea lăsa viaţa să piară sub ochii săi. Cu mult înainte de marea ceremonie a maturităţii, cînd i se înmînase casca de cosmonaut, învăţase legea fundamentală a centrului coordonator: expansiunea şi apărarea vieţii în univers cu preţul vieţii tale. Şi acum pomişorul se stingea în pumnul său!

Se ridică, pradă unei neobişnuite surescitări, şi puse în funcţie automatul de transmutări universale cu care prelucra combustibilul navei. Pansă rupturile crengilor cu resturile de pămînt ce mai rămăseseră prinse de rădăcină, le înfăşură şi le legă în pernele de transfuzii. Scoase apoi rezerva de magneziu şi o introduse în automat. Cadranul de urmărire a reacţiilor se lumină, şi atunci, întinzîndu-se pe

spate, își cuplă și lui perna de transfuzii. Simți cum acul seringii îi pătrunde în venă și văzu apărînd pe cadran formula hemoglobinei.



Oare globina sa nu fusese afectată de îndelungata perioadă de timp petrecută în cabină? Întinse cealaltă mînă și declanșă butonul de corelație. Automatul porni să vibreze și, o dată cu el, toată nava. Formula de pe cadran se dezvoltă întinzîndu-și toate legăturile mobile ca pe niște ființe vii și vibrația crescu la maximum, serul se înfierbîntă și se încărcă de electricitate. Pe cadranul luminescent, alături de prima formulă apăru a doua, la început fragmentată, întrerupîndu-se mereu, pînă cînd se stabiliză:



Cosmonautul surîse. Hemoglobina lui se prefăcea în clorofilă, înlocuind fierul prin magneziu. Cunoștea experiența aceasta încă din anii de școală, dar nu știa ca vreodată un om s-o fi făcut cu sîngele său. Și iată, sub ochii lui, magneziul lua locul fierului, fluidul vital trecea de la animal la plantă.

Tînărul aștepta ca procesul să se fixeze, apoi întrerupse circuitul de corelație. Vibrația automatului încetă și ecranul redeveni mat. Scoțîndu-și brațul din perna de transfuzie, desfăcu legăturile pomișorului și-l așeză într-un vas de metal. Sfărîmă apoi micul glob de pămînt pe care-l purta la bordul navei, simbol al planetei pe care trăiseră strămoșii lui, presără pulberea aceea cafenie peste rădăcinile plantei și o stropi cu apă. Frunzele ofilite se desfăcură asemenea unor petale umezite de rouă, și codițele lor lipsite de vlagă se arcuiră. Alene, crengile se întinseră, ca brațele unui om trezit din somn. Marea lege a centrului coordona-

tor fusese apărată și aici, în marginile Galaxiei Albastre, în spatele cîmpurilor electromagnetice turbionare.

Ridicîndu-și fruntea, tînărul văzu plutind în jurul său pe toți cei pe care îi crezuse dormind — nu numai pe cei care semănau cu el și care respirau oxigen, dar și pe aceia originari din Galaxia Timpului, și chiar pe acela (sau aceea) din lumea planetelor de sodiu și care semăna grozav cu un ou alungit. Alunecau cu toții deasupra și dedesubtul lui, tulburați la culme ; le „auzea" întrebările interioare traduse în limbajul universal al creierelor și deodată simți că toți împărtășesc bucuria lui, mai adîncă și mai copleșitoare decît amețitoarea beție a spațiilor. Și le spuse, în aceeași limbă universală : „E marea lege pe care oamenii o poartă cu ei în expansiunea lor spre adîncurile universului..." Și din nou simți că ceilalți se bucură, ca și cum lumile lor bizare s-ar fi rotit sub semnul aceleiași legi.

Culcîndu-se pe spate, mîngîie pomișorul ce tremura ușor în vasul de metal. Apoi, stabilind traiectoria navei, se cufundă în somnul de gheață al călătoriilor îndepărtate, mistuindu-se, asemenea unei raze, către marele centru coordonator al universului locuit.

C. GHENEA

„RACHETA TELEGHIDATĂ"

În sala de şedinţe medicii stăteau grupuri, grupuri aşteptînd fiecare o vorbă de la celălalt. Nimeni nu îndrăznea să scoată un cuvînt.

— Nu se mai poate! Azi, faţă de voi îl voi întreba pe profesor! Sînteţi de acord?

— De acord, bineînţeles.

Vocile medicilor răsunau surd. Toţi erau mohorîţi, necăjiţi. Se adunaseră în vederea raportului zilnic de dinaintea vizitei. Doctorul Popa, colaboratorul cel mai apropiat al profesorului Valeriu Răducanu, se hotărîse să-l întrebe pe „şef", cum i se spunea marelui chirurg, de ce nu vrea să se îngrijească. De cîteva săptămîni profesorul arăta din ce în ce mai slăbit, mai palid, tuşea, era mai nervos şi el, omul cel mai prietenos, devenise dintr-o dată distant şi rece. Orice încercare de pînă atunci de a-l face să vorbească despre sănătatea lui se izbea ca de un zid de nepătruns. „Ştiu eu ce fac" sau „Nu vă amestecaţi", erau răspunsurile stereotipe. Mai mult decît atît nu reuşise nimeni să scoată de la el.

Cu o zi mai înainte, profesorul plecase istovit din laborator şi fusese nevoie să fie susţinut de doi studenţi ca să poată coborî treptele institutului. Răducanu era un om în puterea vîrstei. Nu prea înalt, cu o conformaţie oarecum atletică, părea acum îmbătrînit şi gîrbovit înainte de vreme. Lucra în clinică aproape toată ziua, dimineaţa în sala de operaţie, iar restul timpului în laborator. Lucrările sale în domeniul terapiei cancerului depăşiseră de mult hotarele.

Mai devreme ca oricînd, Răducanu apăru în sala de şedinţe. Păşea repede. Era palid şi slăbit. Pomeţii îi ieşeau în evidenţă, iar ochii îi ardeau din cauza febrei. Vlăguit de efort se aruncă în primul scaun. Cu gesturi grăbite îşi scoase carneţelul de însemnări din buzunarul halatului.

— Începem, băieţi! Ceva nou?

— Tovarăşe profesor...

— Ştiu, Popa, ştiu ce vrei să mă-ntrebi. Lasă pînă la sfîrşitul şedinţei.

Ca să nu-l obosească, medicii nu puseră în discuţie decît foarte puţine cazuri mai grele, mai deosebite.

— Asta-i tot? întrebă mirat Răducanu. Bine! Popa dragă, te rog să-l chemi pe doctorul Iorgulescu — el este azi la internări, nu? Îl rog să vină imediat. Mă internez în clinică din momentul acesta, şi...

— Ce s-a întîmplat, tovarăşe profesor? întrebară alarmaţi mai mulţi deodată.

După obiceiul său din ultima vreme, profesorul evită răspunsul direct.

— ...sper că mă dau pe mîini bune. Se făcu auzit un murmur greu, surd. Văd că sînteţi nemulţumiţi, vă va trece. Vreau să vă rog un singur lucru. Ştiţi că soţia mea e plecată la specializare. Vă rog să nu-i scrieţi fără permisiunea mea. Ne-am înţeles? Vă mulţumesc.

Se ridică anevoie şi-l urmă pe doctorul Iorgulescu intrat în sală tocmai atunci.

*

Stătea culcat aproape de-o oră. Doi dintre colaboratorii săi îl consultau. Răducanu păstra în tot acest timp un surîs uşor ironic. Se lăsa docil să fie ciocănit, se întorcea de cîte ori i se cerea. Către sfîrşitul consultaţiei, o spumă uşoară, roză, îi apăru pe buze.

— Să se ducă sputa la analiză! spuse unul dintre cei doi medici.

— Inutil, nu este tuberculoză. La mine e vorba de o tumoră plasată pe plămînul drept.

— Deci... Ştiaţi... Că...?

— Ştiam mai bine decît oricine altcineva. Azi n-am mîncat nimic. Să mi se facă deci analizele, hemograma şi viteza de sedimentare. Între timp voi merge la radiologie pentru radiografie şi tomografie.

Cei doi medici nu mai răspunseră nimic. Unul dintre ei, doctorul Mircea Popa, colaboratorul său cel mai apropiat, simţind cum i se urcă un nod în gît, nu mai putu vorbi, iar membrele îi căpătară dintr-o dată o greutate imensă. Îşi muşcă buzele. Ridicînd ochii îşi văzu colegul palid ca peretele.

„Şi eu trebuie să fiu galben la faţă — gîndi el. Şi şeful a tăcut şi nu mi-a spus nimic. Ce om, cît trebuie să sufere!"

— Popa dragă, de ce nu-ţi vezi tu de treabă?

Vocea slabă a profesorului îl făcu să tresară.

— Tovarăşe profesor...

— Ştiu ce gîndeşti... Află că eu ştiu mai bine. Nu e grav! scandă el ultimele vorbe. Ei şi acum la lucru. Peste două ore vreau să am primele analize, ca apoi să le discutăm. Să rămînem înţeleşi de la bun început. Tratamentul mi-l prescriu eu.

După ce i se luară probele pentru laborator, după radiografii, Răducanu ceru să fie lăsat singur. Să nu rămînă nimeni lîngă el. Ca măsură de precauţie însă se aşeză lîngă uşa rezervei o gardă care se schimba din cînd în cînd.

Un aparat de radio minuscul cu transistori lăsa să se audă în rezervă o melodie săltăreaţă de muzică uşoară. Răducanu îl închise. Nu-l interesa decît muzica simfonică. Cu o mişcare în-

ceată luă de lîngă pat o servietă mare și grea, o deschise și scoase dinăuntru tot felul de lucrușoare pe care și le aranjă cu meticulozitate în noptieră. Apoi mai scoase un dosar pe care îl puse lîngă el, închise servieta și o lăsă înapoi jos. Încet, cu pasiune, răsfoia dosarul pe care și-l adusese de acasă. Era ultimul volum din cîteva zeci în care se aflau rezultatele cercetărilor sale în domeniul cancerului. Din cînd în cînd tușea. Atunci simțea cum își pierde puterile, cum îl cuprinde o amețeală cumplită. O dată șocul trecut își revenea treptat, treptat. Avea și febră. Nu mereu, ci numai uneori, în timpul crizelor, simțea în gură și gustul dulceag-sărat al sîngelui.

Se abținea să geamă, își stăpînea cu greu durerile. Nu voia să-și alarmeze colegii. Așa cum le spusese de la bun început, tratamentul urma să și-l prescrie singur. La acest gînd, un zîmbet ușor îi apăru în colțul gurii, iar ochii aprinși căpătau o strălucire nefirească. Da, își va prescrie singur tratamentul.

Sorbi cîteva înghițituri de limonadă, își luă apoi pulsul cu atenție. Scrise o notiță pe un carnet pe care-l ascunse cu grijă sub pernă, apoi apăsă pe un buton pentru ca partea de sus a patului să se ridice puțin. Acum putea să citească, să lucreze mai ușor, mai bine, mai ales că în poziția aceasta tușea mai puțin și respira mai în voie. Din pricina tumorii, respirația i se îngreunase mai ales cînd stătea culcat pe spate. Simțea nevoia ca partea de sus a corpului să-i fie mai ridicată.

Se mai liniștise. Răsfoia acum dosarul. Deci, așa cum arătau cercetările lui, oamenii, încă din timpul comunei primitive, căutaseră o cale de vindecare a teribilei boli cunoscute în întreaga lume sub numele de cancer. Cu multe veacuri înaintea erei noastre, în epoca sclavagismului, marele medic sicilian Galen (anul 131 — 201 e.n.) atribuia cauza cancerului unei substanțe pe care o denumise „atra bila", adică „fierea neagră". Teoria lui Galen, după cum subliniase Răducanu, merita tot respectul pentru că, deși empirică, nu era cu totul nelalocul ei. E suficient să ne gîndim că metilcolantrenul, unul dintre cei mai puternici agenți cancerigeni cunoscuți, este înrudit cu acizii biliari. Citind aceste rînduri, profesorul zîmbi. Omisese să scrie că ideile lui Galen nu erau decît reluarea unora mai vechi cu peste 500 de ani, ale genialului Hippocrat din Kos (anul 460 — 370 î.e.n.).

Îl scutura o criză puternică de tuse. O sudoare rece îi năpădi fruntea. Pieptul îi părea cuprins de o gheară de fier care îl strîngea mereu, din ce în ce mai mult. Îl dureau și încheieturile. Mai tare îl supăra însă genunchiul stîng. Lăsă dosarul din mînă și respiră adînc și lacom de cîteva ori. Era ostenit. Ațipi ușor. Cînd se trezi, lîngă el se afla doctorul Popa.

— Ești de mult aici ?

— Nu, abia am intrat. (De fapt, așteptase nemișcat pe scaun mai mult de o oră). V-am adus rezultatele. Aveți radiografiile și toate celelalte.

Uitînd de dureri, Răducanu începu să cerceteze placă după placă, să le compare între ele și în același timp trăgea cu coada ochiului spre colaboratorul său. Nu discută nimic despre cele

văzute pînă cînd Popa îi întinse un plic cu rezultatele analizelor sîngelui. Cu o copilărească nerăbdare compara rezultatele între ele. Se concentra asupra fiecărui rînd, asupra fiecărei cifre. Stătu cîteva clipe să se gîndească, apoi mai privi o radiografie, aşa-zisă sincronă, realizată cu raze dure. Pe faţă i se putea citi un sentiment de satisfacţie. Curios, dar aşa era.

— Deci... se confirmă... e perfect !

— Dar...

— Nimic... E perfect. E un cancer în stadiu trei, adică, după cum vezi şi tu, tumora ocupă un lob întreg din plămîn. Uite aici, sus, primul lob al plămînului drept. Ba nu, îl şi depăşeşte puţin. Da... Aşa e, stadiul trei !

— Nu pricep, am impresia că vă bucuraţi... În fine... acum, cum credeţi. Aţi spus că ne veţi da indicaţii asupra tratamentului... Doctorul Popa era emoţionat, se bîlbîia uşor. Nu putea pricepe nimic. Apoi puse starea profesorului pe seama febrei şi durerii care la cancerul pulmonar este extrem de intensă şi persistentă. După cîteva clipe de tăcere, încercă să schiţeze o figură mai veselă.

— Pentru început, eu aş propune un tratament cu nitroiperită. Larionov, ştiţi şi dumneavoastră, o aplică de mult şi cu mare succes. Ceva mai tîrziu aş crede că putem face un tratament cu un preparat pe bază de aminouracil, a cărui activitate antitumorală a fost descrisă încă din 1960.

— Nu... Astăzi nu discutăm. Mai întîi să-mi daţi să mănînc o friptură şi nişte fructe. Am o foame teribilă !

— Da, bineînţeles, dar...

— Nu mă întrerupe... Tusea îl opri cîtva timp. Tăcură amîndoi. Pentru că se simţea sfîrşit de oboseală, Răducanu luă o coală de hîrtie şi scrise cîteva rînduri :

„Azi vreau să mănînc bine, să-mi daţi şi un pahar cu bere. Mîine dimineaţă cînd veniţi la vizită poate vă voi da unele indicaţii. Nu am nevoie de morfină şi în general de nici un fel de medicament“. Ultimul cuvînt îl sublinie de cîteva ori. Ceru apoi cîteva cărţi.

Popa citi biletul şi pricepînd că orice discuţie este inutilă, plecă închizînd cu băgare de seamă uşa.

Afară îl aşteptau cîţiva colegi. Tăcuţi, merseră împreună în camera medicilor. Se aşezară în jurul mesei şi după cîteva clipe radiografiile circulau din mînă în mînă. Nimeni nu vorbea. Starea profesorului Răducanu era, aşa cum o arătau plăcile, foarte gravă. Se vedeau clar modificările produse de tumoră, conturul ei precis, parcă tras cu compasul, bronhiile turtite şi închise.

— Ce spui, Mircea ? i se adresă un medic doctorului Popa.

— E ceva curios. Şi-a pus singur diagnosticul. Am certitudinea că-şi cunoştea boala şi că nu aştepta decît o simplă confirmare. Ceea ce nu-mi pot explica este buna dispoziţie care l-a cuprins cînd a constatat că are un neoplasm de gradul trei. Voi puteţi pricepe ceva ?

Colegii săi continuau să tacă. Nedumeriţi, se uitau unul la altul, căutînd motivarea atitudinii lui Răducanu care era totalmente

de neînţeles. Timp de cîteva luni ascunsese faţă de toată lumea boala pe care şi-o cunoştea. Ori de cîte ori încercase cineva să discute cu el, profesorul se eschivase. Şi cu toate că era vădit bolnav, continua să lucreze ca de obicei. Tovarăşii săi de muncă nu pricepeau de ce chirurgul, bun cunoscător şi cercetător al acestei boli atît de nemiloase, nu acorda nici o atenţie specială stării sănătăţii sale.

— O biopsie nu ne-ar spune nimic nou !

Medicul care vorbise cerceta cu deosebită atenţie plăcile tomografiei, acea probă radiologică, modernă, care redă aspectul în profunzime al unui organ intern fotografiat sub influenţa razelor Roentgen.

— Şi intervenţia chirurgicală e tîrzie ! spuse un altul. S-ar putea ca metastazele să-i fi împînzit întregul torace.

Tumora era mare, ceva mai mare decît o portocală şi, probabil, acele firişoare perfide care pornesc dintr-însa, metastazele, invadaseră şi organele din jur. Aceste fire, uneori vizibile numai cu microscopul, se strecoară în toate ţesuturile pe care le strangulează, dînd naştere adesea la noi şi noi tumori.

— ...şi totuşi e foarte bine dispus ! izbucni doctorul Popa nemaiputîndu-se stăpîni. Sora îmi spusese că după ce am plecat a dat drumul la radio ca să asculte un concert, nu ştiu care.

Aşa şi era. Profesorul asculta în acele momente splendidul concert pentru pian şi orchestră de Ceaikovski în măiastra interpretare a lui Sviatoslav Richter.

*

Trecuse o săptămînă. În tot acest timp, Răducanu refuzase metodic orişice medicament ce i se propusese. Boala părea că se agravase. Tuşea aproape necontenit şi o durere atroce nu-l lăsa să respire. În plus, îi înţepenise şi genunchiul stîng. Se dădea cu greu jos din pat şi atunci cerea să fie sprijinit. Totuşi era mereu bine dispus, asculta muzica, scria şi citea. Se enerva însă ori de cîte ori colaboratorii săi încercau să-i administreze un calmant.

Vremea începu să se îmbunătăţească. Soarele îşi împrăştia razele cu mai multă dărnicie. Erau zile de primăvară întîrziată. Într-o dimineaţă, Răducanu ceru să se deschidă ferestrele. Apoi trimise sora după un pahar cu apă rece. Sora se întoarse împreună cu doctorul Popa.

— Tovarăşe profesor, mă gîndesc să invităm pentru un consult pe academicianul...

— Nu cumva ai alarmat toată lumea cu... maladia mea ?

— N-am alarmat pe nimeni. Oricum, vine pentru un alt caz.

— Crezi că mă chinuiesc, Popa ?

— Da.

— Te-nşeli. Ca să ţi-o dovedesc nu beau încă apa ca să nu se denatureze rezultatul analizei. Fă-mi imediat o hemogramă.

Pînă atunci ţinuse între palmele-i fierbinţi paharul cu apă. Îl puse încă aburit pe noptieră şi-i întinse o mînă asistentului său.

— Sigur că..., bîigui acesta.

— Nu sigur, ci acum ! ceru profesorul.

După cîteva minute, Popa privea cu lăcomie lamele subţiri de sticlă puse sub lupa puternică a microscopului şi pe care intinsese cîte o picătură din sîngele lui Răduceanu. Începu numărătoarea globulelor roşii. Un om sănătos are cam cinci milioane pe un milimetru pătrat. În timp ce calcula, pe figura lui Popa se întipărea mirarea. Dacă la internare la prima hemogramă se găsiseră la Răduceanu mai puţin chiar de două milioane de hematii, de data aceasta numărul lor ajunsese aproape dublu.

— Am greşit ! îşi spuse medicul şi trecu lama unui coleg specialist în hematologie, care avea faima de a da rezultate exacte şi fără semn de îndoială la asemenea examene.

După o aşteptare încordată, neliniştită, hematologul ridică ochiul de pe lentila microscopului.

— Ce rezultat ai avut, Mircea ?

— Trei milioane două sute de mii...

— Exact.

— Mi se pare imposibil !

— Şi mie.

— Totuşi starea generală e mai proastă...

— Nu-mi dau seama ce poate fi.

Tăcură amîndoi. Cînd rezultatul fu comunicat şi celorlalţi colegi, nimănui nu-i venea a crede. Verificară din nou, o dată şi încă o dată.

— Să mai luăm o probă, propuse cineva şi toţi căzură de acord.

De data aceasta proba o luă personal hematologul. Profesorul îl privea zîmbind ironic. I se spusese de altfel că nu fusese posibilă efectuarea primei hemograme, deoarece, din nebăgare de seamă, se spărsese lama.

— Ştiu..., răspunse ironic profesorul. Mai faceţi încă o dată proba. Şi dacă nu e suficient, puteţi s-o repetaţi a treia oară. Pe urmă vom sta de vorbă. Şi, ca să nu pierdem timpul, cînd vă întoarceţi cu rezultatul hemogramei, să veniţi şi cu cel al vitezei de sedimentare.

Această ultimă probă de care se vorbise, viteza de sedimentare a hematiilor, a globulelor roşii din sînge, este foarte ridicată în astfel de cazuri, peste 80—100 mm în timp de o oră. Prima dată fusese de 160 mm, iar acum era de 75. Aici nu putea fi vorba de nici un fel de eroare. Prin sedimentare, sîngele (pus în tuburi de sticlă foarte subţiri, ca să se vadă cum se depun hematiile) arăta o îmbunătăţire a stării generale ; minusculele celule roşii care circulă în plasmă se depun mai încet ori de cîte ori inflamaţiile se vindecă. Din acest motiv erau cu toţii fericiţi, deşi îi depăşea modul în care se produsese minunea, pentru că toţi considerau că se întîmplase o minune.

— Să ştiţi că nu are cancer, încercă un medic o vagă speranţă.

— S-ar putea !

La un moment dat şi doctorul Popa fu oarecum de aceeaşi părere. Dar toate analizele clinice de pînă atunci îi dovediseră

contrariul. În afară de aceasta, starea generală a profesorului îi luă orișice nădejde. Totuși, se întîmplase ceva de neînțeles...

Prefăcîndu-se a fi bine dispuși, intrară în rezerva în care era internat „șeful".

— Tovarășe profesor, o veste bună, analizele sînt...

— ...bune! Știu! Hemograma a crescut, nu? Și... vă rog să nu mă întrerupeți. Aș vrea să-mi dați un calmant pentru tuse cu formulă obișnuită, o masă bună, iar mîine facem o nouă radiografie. Mă simt rău pentru că am răcit. Ultimele cuvinte le spuse foarte încet. Pe fața lui palidă se așternuse din nou acea imensă oboseală pe care colaboratorii lui o observaseră de multă vreme. Închise ochii fără să adoarmă. Își dădu seama că toți ieșiseră.

Rămăsese iar singur. Mintal începu să depene un fel de istoric al încercărilor de rezolvare a problemei cancerului. Își revedea marii săi înaintași în lupta împotriva acestui teribil flagel. Mai întîi îi apăru în minte Ibn Sinna, genialul medic tadjik, cunoscut și sub numele de Avicenna. Acesta, primul din lume, descrisese cancerul ca pe o boală cu totul distinctă de altele și tot pentru întîia oară propusese un tratament pe bază de arsenic. Șirul era lung și neîntrerupt, fiecare secol avînd în acest domeniu descoperitori și inovatori. În urmă cu aproape două veacuri, medicul lionez Peyrilhe încercase, fără să reușească, să producă un cancer experimental. Apoi, marele Fibiger, un vestit anatomopatolog danez, laureat al Premiului Nobel pentru medicină, făcuse o descoperire de-a dreptul senzațională. Pentru prima oară în lume se produsese în laborator cancerul pe animale de experiență, cauzat de un mic parazit.

Șirul continua mereu, mereu, dus mai departe de descoperiri din ce în ce mai importante. Dmitri Iosifovici Ivanovski emite primul ipoteza existenței unor ființe mai mici decît microbii, iar vestitul savant romîn Levaditi dezvoltă o ramură nouă a științei, cea a virusurilor, cele mai mici viețuitoare cunoscute pînă acum. O dată cu dezvoltarea tehnicii, aparate ca microscopul electronic și ionic ajută la găsirea unor căi noi în lupta împotriva cancerului. Cea mai însemnată descoperire în acest sens se datorește însă marelui oncolog L. Zilber. După concepția școlii sovietice al cărei promotor este Zilber, virusul parazitat într-o celulă modifică întru totul viața gazdei sale. După ce produce acolo schimbări esențiale în chimismul intern, prin modificarea sintezei proteinelor celulare, virusul transformă celula purtătoare într-o celulă canceroasă. Ca o încununare a experiențelor lui Zilber, profesorul Timofeevski din Leningrad izbutește să dovedească existența și participarea virusurilor la cancerul uman.

Toate acestea constituiau temelia unui edificiu unde fiecare cărămidă însemna un aport în plus în drumul spre victoria asupra cancerului.

Deși cu ochii închiși, profesorul Răducanu visa fiind treaz. Și el, ca Babeș, Parhon și mulți alții, luptase ani de-a rîndul la stăvilirea nemiloasei boli, a neoplaziei. De data aceasta experi-

menta pe sine însuşi. Simţea efectele bolii pe propriul organism. Cu toate durerile încercate din pricina unor complicaţii, studia cu meticulozitatea proprie omului de ştiinţă simptom cu simptom, iar observaţiile şi le nota în carneţelul pe care îl ţinea ascuns sub pernă.

Deschise ochii. Luă servieta din noptieră, scoase un bloc, îşi adună toate forţele şi începu să scrie. Îi scria soţiei plecată la specializare, în Uniunea Sovietică. După ce termină, chemă sora, îi dădu scrisoarea şi o rugă s-o trimită de urgenţă.

Necunoscînd conţinutul celor scrise, faptul fu interpretat în clinică sub cele mai diverse aspecte. Cei mai mulţi erau convinşi că îşi chema soţia acasă, dar se înşelau. Era pur şi simplu o scrisoare de dragoste, ca aproape toate cele trimise în decursul celor opt ani de căsnicie.

•

Zilele treceau încet, nespus de încet. Profesorul continua însă să refuze orice fel de tratament, indiferent cine i l-ar fi indicat. Starea generală se îmbunătăţise. Era o zi obişnuită, o zi de spital ca oricare alta. Seara, cînd medicul de gardă veni la contravizită, văzu că temperatura profesorului scăzuse mult. De altfel febra fusese în creştere doar în primele zile. Apoi rămăsese staţionară, ca să înceapă cam de la a zecea zi de la internare să coboare.

Se înnopta. Pe sălile spitalului forfota obişnuită se potolise. Cîte o soră trecea grijulie dintr-un salon în altul, învelea pe cîte un bolnav, făcea cîte o injecţie, dădea cîte un calmant. Totul se liniştise. Spitalul dormea.

Aproape de miezul nopţii răsună deodată soneria camerei de gardă. Dintr-o ambulanţă fu coborîtă o tînără. Era însărcinată în luna a şaptea. Cu cîteva ore mai înainte o cuprinseseră dureri îngrozitoare. Se credea că va fi o naştere prematură, dar la maternitate medicii îşi dădură seama că nu putea fi vorba de aşa ceva. Femeia, purtînd prima ei sarcină, era grav bolnavă. Un cancer al stomacului îşi înfipsese ghearele căutînd să sugrume de timpuriu două vieţi.

Medicul de gardă, un tînăr absolvent, se găsi pus în faţa unei probleme ieşite din comun. Există cazuri cînd în clinică medicul are posibilitatea să mediteze asupra tratamentului de aplicat. Aici însă trebuia luată o hotărîre rapidă. Viaţa femeii era greu de salvat, cea a copilului însă, printr-o intervenţie imediată, putea fi pusă în afară de pericol. Cancerul, oricît de pătrunzător ar fi, se loveşte totuşi de o barieră naturală, lichidul intrauterin în care pluteşte fătul.

Desigur, prin sacrificarea copilului starea bolnavei s-ar fi uşurat, mărindu-i-se rezistenţa. Ulterior se putea încerca o nouă intervenţie chirurgicală asupra stomacului canceros. Mai exista o soluţie. Să se producă o naştere prematură prin aşa-numita operaţie cezariană. Se salva copilul, iar dacă femeia rezista, un nou tratament ar mai fi menţinut-o în viaţă cîteva săptămîni.

Neavînd însă experienţa necesară, tînărul medic chemă în ajutor doi chirurgi mai buni decît dînsul. Toţi căzură de acord ca, în primul rînd, să i se facă pacientei o transfuzie şi o injecţie calmantă, iar după aceea la un nou consult să se ia o hotărîre.

Se arătau zorile cînd, cu toate îngrijirile date, după o noapte întreagă, cei trei medici îşi pierduseră speranţa. Se părea că totul fusese zadarnic.

Era dimineaţa. La raport se discuta cazul cel nou, dar nu apăru nici o concluzie. Doctorul Iorgulescu, cel care îl internase pe profesor, se apropie de doctorul Popa.

— Mircea, dacă l-am întreba pe şef? Ce crezi, se poate? Poate să ne dea o soluţie?

— Ştiu şi eu?

Doctorul Popa era nehotărît. Se temea să nu-l obosească pe profesor şi încă în mod inutil, întrucît acesta, în situaţia în care se afla s-ar fi putut să nu găsească nici chiar soluţia la care ajunseseră ei. Dat fiind gravitatea cazului, Popa se decise.

Apropiindu-se de rezerva în care era internat Răducanu auzi muzică. Deci profesorul nu mai dormea.

— Bună dimineaţa, căciulă! Vocea slabă a chirurgului era zeflemisitoare.

Popa intrase, se oprise în prag şi privea nedumerit. Răducanu dezlega un rebus.

— Ei, ce te-ai oprit? Nu vezi? Mă simt mai bine... Te miri? Hai, fii sincer...

— Ca să fiu sincer, vorbi încet Popa, mă mir.

Răducanu începu să rîdă, ţinîndu-se cu amîndouă mîinile de coaste. Rîdea şi tuşea încetişor. Apoi se întoarse spre colaboratorul său.

— Hai, spune un rîu din America din patru litere... Se opri şi se încruntă. Ce-i cu tine, Mircea? Ce nu-ţi place?

Doctorul Popa îi povesti în cîteva cuvinte cazul cel nou. Răducanu lăsă să-i alunece revista de pe genunchi. Rămase gînditor doar o clipă. Apoi, cu un gest hotărît, se aplecă, luă servieta, o deschise, scoase din ea o cutie şi i-o întinse lui Popa.

— Ţine. Ai înăuntru 12 fiole. Salvăm şi mama, şi copilul. Eu am văzut rezultatele. O să-ţi explic mai tîrziu, acum nu e timpul. Îi faci femeii cîte o injecţie pe zi. Mîine dimineaţă mă operezi pe mine. Nu te mai uita aşa că nu glumesc şi nici nu aiurez. Îmi scoţi lobul în care a fost tumora canceroasă. În fond, trebuie să văd şi eu cum este cuţitul...

— Dar nu înţeleg...

— Nu e vorba dacă înţelegi acum sau nu. Pentru mine primejdia a trecut. Voiam să-mi termin tratamentul numai cu medicamentul acesta nou. Sînt destule cazuri grave în clinică, dar acesta mi se pare cel mai urgent. Trebuie să salvăm cele două vieţi! Începi imediat! Îi faci chiar acum o injecţie. Pe urmă, iei volumul de pe masă. La capitolul IV găseşti formula şi tehnologia preparării substanţei. O dai imediat în lucru. Durează zece zile. Acum să revin la mine. Întreruperea tratamentului

chimioterapic face necesară intervenția chirurgului. Deci, imediat o radiografie, apoi mă operezi tu. Acum lasă-mă, te rog. Am obosit!

Întors de la radiologie, profesorul luă un calmant pentru prima oară de la internare. Voia să doarmă, dar nu reușea. Îi veneau în minte mai clar ca oricînd ultimele lui încercări, ultimele ipoteze care-l duseseră spre concluzia finală.

Acestea apăruseră în urmă cu aproape o jumătate de an. Pornise pe căi încă de mult bătătorite, verificase ipoteze și teorii. În fond, își pusese el atunci întrebarea, ce este cancerul? Superficial văzut, o înmulțire anarhică, anormală a unor celule, care duce la dezorganizarea lor și a țesuturilor înconjurătoare. Acest proces constituia o pierdere masivă de energie a întregului organism pe care-l epuizează. De aceea, țesuturile canceroase mor repede și prin descompunere atrag și pieirea bolnavului.

Tumora, în creșterea ei nestăvilită, își creează un noian de tentacule. Acestea se strecoară pe lîngă vasele sanguine și limfatice în întregul corp, iar în locurile mai sensibile dau naștere unor cancerații noi.

Creșterea nemăsurată, înmulțirea anarhică și permanentă a țesutului canceros trebuia zăgăzuită. S-a observat că celula neoplazică se dezvoltă singură și independent de cele din jur, divizîndu-se rapid, întocmai ca un microorganism unicelular, de pildă ca un protozoar. Și tocmai înmulțirea ei anormală trebuia anihilată. S-au făcut experiențe și s-au găsit în familiile substanțelor chimice care produc cancerul substanțe care-l frînează — așa-numitele citostatice.

Clinica atît aștepta. Din nefericire însă, rezultatele n-au fost cele mai bune. Mai era ceva, ceva ce scăpase cercetătorilor. Descoperirea marelui savant sovietic Zilber a adus multe clarificări, apoi Timofeevski a dovedit prezența virusurilor în cancer.

După ani de muncă, profesorul Răducanu, pornind de la aceste date, ajunse la o idee precisă. Cancerul este întotdeauna virotic. Numai și numai acel agent submicrobian obligă celulele la o multiplicare anarhică și fără de sfîrșit. Chiar la două zile după moartea unui canceros se mai află în tumoră celule care se înmulțesc.

Rezolvarea acestei probleme părea la un moment dat că depinde de prepararea unui ser antivirotic. Urmînd calea ipotezei sale, Răducanu a obținut un compus chimic, care însă în clinică nu se dovedi destul de eficace. Era necesar altceva. După alte mii de experiențe, savantul utiliză ca metodă una dintre multele pe care le-a oferit medicinei genialul Pavlov, anume legea corelației și a răspunsului. În acest caz, în viroze, organismul reacționează mai rapid și mai eficient, distrugîndu-și agresorul cu cît acesta este mai violent.

Or, virusurile cancerigene sînt foarte calme. Ele există în mod normal în organism într-o stare latentă. Diminuarea patologică a rezistenței organismului îi oferă musafirului nepoftit un teren sensibilizat. În acest moment, virusul intră în acțiune, se

divizează, invadînd locurile slăbite. Atacul său este însă foarte lent. Altminteri, întregul organism alarmat de sistemul nervos ar intra în luptă și ar invinge. Perfidia invadatorului consta tocmai în faptul că el produce la început numai o reacție locală, iar cînd sistemul de apărare intră în funcțiune e prea tîrziu.

Iată de ce virusul cancerigen trebuia transformat dintr-unul leneș într-altul violent. Și în ajutorul omului au venit alte virusuri totalmente inofensive, dar cu calitatea de a transforma pe cele cancerigene în agresori cumpliți. Din acest moment o etapă a bătăliei părea cîștigată. Organismul reacționa la violență prin violență și-și sugruma agresorul. Tumora malignă devenea benignă, urma o intervenție chirurgicală salvatoare și cu aceasta omul era salvat. Pentru ca bolnavul slăbit să fie cruțat de un nou șoc, cel operator, Răducanu a asociat culturii de virusuri anticanceroase un citostatic. Cu un astfel de preparat se tratase și el, iar din cauză că tumora devenise benignă la întreruperea tratamentului a fost nevoie de intervenția imediată a doctorului Popa. Acum noul său medicament urma să salveze în primul rînd bolnava adusă de urgență și apoi sute și sute de alți canceroși.

*

Convalescența celor doi bolnavi... și jumătate mergea normal. Femeia își revenea văzînd cu ochii. Răducanu se restabilise și el. Nimic îngrijorător nu apăruse. Respectîndu-i tăcerea, nimeni nu-i ceru amănunte asupra celor trăite de el în ultimul timp. De-abia după ce profesorul se întoarse din concediul de boală, într-o dimineață, la raportul obișnuit, toate problemele fură dezlegate. Ca de obicei, medicii erau strînși laolaltă să discute înainte de vizita obișnuită cele mai importante cazuri. Ușor adus din spate, Răducanu intră, aducînd cu el o servietă înțesată cu dosare. Ca-ntotdeauna se așeză lîngă un birou în fundul sălii.

— Acum, dragii mei, avem multe de vorbit. Să pornim metodic. Știți cu toții că mă pasionează problema cancerului. Doar lucrăm împreună de ani de zile. Ani de-a rîndul am bătătorit laolaltă drumurile străbătute de alții și am încercat să deschidem și noi altele. La un moment dat, mi s-a părut că presupunerea mea este cea mai bună. Aveam în urmă experiențe făcute pe mii de animale, șobolani și cîini. În ultima vreme, ipoteza mi se clarificase. Atunci m-am hotărît. Mi-am produs în mod experimental o tumoră, neoplasmul pe care-l știți cu toții. Reușisem să-mi fixez în plămîn un virus cancerigen. De aceea, m-a încîntat imaginea radiologică. După rezultatele obținute pe animale, n-am avut curajul să experimentez substanța descoperită de mine pe altcineva. Nu voiam să primejduiesc viața nimănui. Afirm acest lucru pentru că nu tot ce reușește în laborator este valabil și în clinică. Trebuia să experimentez pe cineva, iar în scopul acesta pe cine era să aleg dacă nu pe mine ?! Am avut prilejul să studiez în modul cel mai nemijlocit posibil toate simptomele de la cancerul incipient și pînă la cel de gradul trei. De asemenea, am studiat și fazele care duc

spre însănătoşire. Că n-am dus ultima experienţă pînă la capăt, aceasta a fost o simplă întîmplare.

În sală liniştea se adînci. Nimeni nu îndrăznea să se mişte. Părea că nici nu respirau. Emoţia tuturora creştea o dată cu expunerea profesorului Răducanu. Cineva, căutînd un caiet de notiţe, scăpă o carte, care căzu cu zgomot. Răducanu se încruntă puţin, apoi continuă.

— Dragii mei colegi, voi cunoaşteţi numai tehnologia preparării noului medicament. Rezultatele s-au văzut atît în cazul meu, cît şi în altele, acum suficient de multe. Un singur lucru n-aţi aflat însă, şi anume, modul lui de a acţiona. Îmi voi permite să fac o mică digresiune. Colegii noştri, fizicienii sovietici, au realizat admirabile fuzee teleghidate. Ei bine, serul nostru acţionează întocmai ca o asemenea rachetă.

Din sală se ridică un murmur. Unii medici aveau impresia că profesorul vorbeşte în şarade. Nedumerirea se citea pe feţele celor mai mulţi. Se uitau unii la alţii.

— Rachetele de care fusese vorba, continuă Răducanu nestingherit, cu un aer puţin amuzat, ajung în mod matematic, fără nici o abatere de la rută, la obiectivul fixat. Nimeni şi nimic din lume nu le poate modifica drumul. Acest lucru l-am dorit şi eu. Un medicament cu care să ochesc drept la ţintă. Şi, coroborînd munca noastră, a tuturora, am reuşit. Fuzeea noastră anticanceroasă îşi atinge ţelul. Şi acum să vorbim puţin despre încărcătură. Încărcătura rachetei noastre e alcătuită din două elemente, un citostatic şi o cultură de virusuri vii. Aceştia din urmă, ca o veritabilă staţiune radar, detectează inamicul, în primul rînd metastazele, care indică ruta pînă la tumoră. Graţie semnalelor pe care le întîlneşte în cale, serul ajunge cu viteză drept în punctul central al ţintei. Fără greş. Acolo începe lupta între virusuri, o luptă acerbă, iar organismul cu ajutorul aliaţilor săi îi distruge pe cei cancerigeni. Citostaticul îşi îndeplineşte misiunea, tumora se topeşte, iar împreună cu ea şi metastazele. Încărcătura fuzeei anticanceroase nu iartă. O dată cu terminarea luptei, germenii teribilei boli sînt pulverizaţi, iar obiectivul principal : cancerul — distrus. Iată de ce am vorbit adineaori de rachete teleghidate. Noi am creat una împotriva neoplasmelor de tot felul. Rezultatul exploziei acesteia duce la refacerea echilibrului vital, la redobîndirea sănătăţii.

Cu o privire circulară, Răducanu cuprinse sala plină pînă la refuz. De-abia acum observase că în afară de medici şi studenţi mai intraseră în număr mare şi convalescenţi, unii dintre ei trataţi cu serul descoperit de el. Toată lumea se ridicase în picioare. Cum însă nu-i plăceau manifestaţiile zgomotoase şi presimţind că va urma ceva de felul acesta, profesorul plecă de la locu-i obişnuit, şi, aşezîndu-se pe un scaun întîlnit în drum, întrebă :

— Ce cazuri noi sînt azi în clinică ?

Din scrisorile cititorilor

Cînd a apărut prima broşură a Colecţiei eram încă elev de liceu. Astăzi, deşi nu mai sînt elev, ci strungar, citesc cu aceeaşi pasiune lucrările publicate, deoarece, pe măsură ce trece timpul, şi problemele devin mai atractive, mai interesante.

Dragă redacţie, vreau să-ţi fac şi o destăinuire: atunci cînd voi avea toate numerele Colecţiei la zi am să le leg în volume pentru a le adăuga celorlalte cărţi din biblioteca personală.

Întrucît nu am toate numerele, te rog din tot sufletul să mă ajuţi a le procura. Consider ca fiind nejustificate motivele pentru care nu mi-am procurat unele numere ale Colecţiei şi de aceea nici nu încerc să mă scuz. Pe viitor, promit solemn să mă abonez, începînd chiar din luna următoare.

OLIMPIU PETCHESCU
oraşul Oţelu-Roşu
regiunea Banat

★

Am 24 de ani ca şi ceilalţi tovarăşi ai mei, tehnicieni la Ocolul silvic Verbila.

Ne-a plăcut povestirea „Solul Cosmosului", care ni s-a părut mai atractivă datorită explicaţiilor date în subsol.

Am dori (dacă se poate) ca în paginile Colecţiei să apară şi ceva despre viitorul silviculturii. E o problemă interesantă, dacă ne gîndim că pentru creşterea unui arbore trebuie să treacă sute de ani. Nu poate ştiinţa să grăbească acest proces?

MARCU VALENTIN
COTELEA GHEORGHE
ANGELESCU DRĂGUŞIN
raionul Ploieşti

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu



Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire, muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU

• • AUGUST 1962